

บทคัดย่อ

การศึกษากระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีสู่เกษตรกรบนพื้นที่สูง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ของชุมชนบนพื้นที่สูง และพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับการใช้งาน รวมทั้งศึกษารูปแบบการจัดการความรู้ที่เหมาะสมของงานวิจัย ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ซึ่งผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 สรุปดังนี้ 1) การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ร่วมกับนักวิจัยและนักพัฒนาในการถ่ายทอดผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2562 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 จำนวน 20 เรื่อง สู่เกษตรกรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภูมิสังคมบนพื้นที่สูง โดยมีเกษตรกรนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำนวน 2,081 ราย ในพื้นที่โครงการหลวง 27 พื้นที่ และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 34 พื้นที่ ในการสร้างความมั่นคงอาหารของครัวเรือนและสร้างรายได้ให้ชุมชนบนพื้นที่สูง 2) พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยเพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลองค์ความรู้งานวิจัย รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และสามารถสืบค้นงานวิจัยได้สะดวก รวดเร็ว จัดกลุ่มให้เหมาะสมกับผู้ใช้ประโยชน์ คือ กลุ่มเกษตรกร นักพัฒนา นักวิจัย นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ประกอบด้วย ฐานข้อมูลรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (e - Research Report) องค์ความรู้จากงานวิจัย และผลงานเด่น โดยพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยเป็นเว็บไซต์ด้วยภาษาโปรแกรม ASP.NET แบบ MVC และใช้ระบบฐานข้อมูล Microsoft SQL Server ตามที่ออกแบบไว้ร่วมกับศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ 3) การจัดการความรู้ที่เหมาะสมของงานวิจัย โดยการถอดบทเรียนและเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัย รวมทั้งสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งมีการเผยแพร่บทความวิจัยในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ลงเว็บไซต์สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง จำนวน 52 เรื่อง เฟสบุคสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) - HRDI จำนวน 35 เรื่อง และแอปพลิเคชันไลน์ของดีพื้นที่สูง จำนวน 25 เรื่อง รวมทั้งจัดกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัย จำนวน 8 ครั้ง และ 4) การพัฒนาเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการวิจัยกับหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือทางวิชาการ จำนวน 2 เครือข่าย ได้แก่ (1) งานวิจัยและพัฒนาปัญญาชนบนพื้นที่สูงระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และบริษัท สยามไปโอโซเอนซ์ จำกัด และ (2) งานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ด้านการเกษตรกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรมมากขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัยและกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัยถูกรวบรวมและมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบทำให้ง่ายต่อการสืบค้นและเหมาะสมกับผู้ใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการกระบวนการดำเนินงานระหว่างงานวิจัยและพัฒนา ส่งผลให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนมีการพัฒนาเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงด้านการวิจัยทางการเกษตร สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การวิจัยและการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงและพื้นที่ราบสูงได้อย่างเหมาะสมและกว้างขวางมากขึ้น